

Про надання податкової консультації

Державна фіскальна служба України розглянула лист про надання індивідуальної податкової консультації в письмовій формі щодо права вилучати для знищення первинні фінансові та бухгалтерські документи, строк зберігання яких перевищив 3-річний строк зберігання, і період, за який складені такі первинні документи, був перевірений в ході камеральної перевірки органами ДФС, та повідомляє таке.

Статтями [6](#) та [19 Конституції України](#) передбачено, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи діють у межах повноважень та спосіб, визначені Конституцією та законами України.

У пункті 44.3 статті [44 Податкового кодексу України](#) (далі - Кодекс) зазначено, що платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів, визначених у пункті 44.1 цієї статті, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, не менш як 1095 днів з дня подання податкової звітності, для складення якої використовуються зазначені документи, а у разі її неподання - з передбаченого цим Кодексом граничного терміну подання такої звітності.

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні визначає [Закон України від 16 липня 1999 року N 996-XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"](#) (далі - Закон). Відповідно до вимог пункту 1 статті [9 Закону](#) підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій.

Разом з тим, пунктом 6.1. "Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку", яке затверджено [наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року N 88, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05.06.1995 р. за N 168/704](#) (далі - Положення N 88), зазначено, що первинні документи та облікові реєстри, що пройшли обробку, бухгалтерські звіти і баланси підлягають обов'язковій передачі до архіву.

Згідно з пунктом 6.6. [Положення N 88](#) строк зберігання первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерської та іншої звітності в архіві підприємства, установи визначається згідно з нормативно-правовим актом з питань визначення строків зберігання документів, затвердженим центральним органом виконавчої влади у сфері архівної справи і діловодства.

Терміни зберігання документів передбачені пунктом 44.3 статті [44 Кодексу](#) та Переліком типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затвердженим [наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 р. N 578/5](#) (далі - Перелік).

Перелічені в зазначеному Переліку терміни зберігання документів є мінімальними. Більшість видів первинних бухгалтерських документів слід зберігати не менше 3 років та 5 років у тому випадку, якщо такі документи містять інформацію про фінансові операції. По рішенню експертної комісії підприємства ці терміни можуть бути подовжені.

Що стосується документів за межами 1095-денного терміну їх зберігання, то відповідно до пункту 102.1 статті [102 Кодексу](#) контролюючий орган, крім випадків, визначених пунктом 102.2 цієї статті, має право провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у випадках, визначених цим [Кодексом](#), не пізніше закінчення 1095 днів (2555 днів у разі проведення перевірки контрольованої операції відповідно до статті [39](#) цього [Кодексу](#)), що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації, звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, визначеної пунктом 133.4 статті [133](#) цього [Кодексу](#), та/або граничного строку сплати грошових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом, а якщо така податкова декларація була надана пізніше, - за днем її фактичного подання.

У разі подання платником податку уточнюючого розрахунку до податкової декларації контролюючий орган має право визначити суму податкових зобов'язань за такою податковою декларацією протягом 1095 днів з дня подання уточнюючого розрахунку.

При цьому у випадках, визначених пунктом 102.2 статті [102 Кодексу](#), грошове зобов'язання може бути нараховане або провадження у справі про стягнення такого податку може бути розпочате без дотримання строку давності, визначеного в абзаці першому пункту 102.1 статті [102 Кодексу](#).

При цьому, відповідно до абзацу першого пункту 44.1 статті [44 Кодексу](#) дані податкової декларації повинні бути підтверджені первинними документами, реєстрами бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим пункту 44.1 статті [44 Кодексу](#).

Порядок, підстави та особливості проведення контролюючими органами перевірок платників податків встановлені главою [8 Кодексу](#).

Водночас зазначаємо, що відповідно до підпункту 75.1.1 пункту 75.1 статті [75 Кодексу](#) камеральною вважається перевірка, яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків, та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість (даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриваються рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, даних Єдиного реєстру податкових накладних та даних митних декларацій), а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального.

Тобто такі перевірки здійснюються на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків, без перевірки реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Крім того, зазначаємо, що відповідно до пункту 1 Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року N 375](#) (зі змінами), Міністерство фінансів України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, державну

політику у сфері бухгалтерського обліку та забезпечує формування та реалізацію єдиної державної податкової, митної політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску.

Що стосується реєстраційного номеру індивідуальної податкової консультації в єдиній базі індивідуальних податкових консультацій, то таким номером є реєстраційний номер цього листа.